

20/12 '24c

No. 124

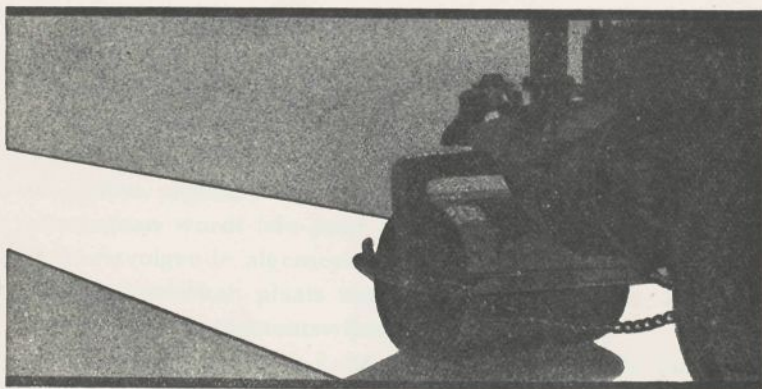
28 - 8 - '33

PUBLICATIE

VAN DE

NEDERLANDSCH-INDISCHE WEGENVEREENIGING

CENTRAAL PROEFSTATION EN STUDIE-
BUREAU OP WEGENGEBIED.

NOTULEN

DER

9de ALGEMEENE VERGADERING

GEHOUDEN OP 26 JUNI 1933,
IN DE TECHNISCHE HOOGESCHOOL
TE BANDOENG

A.G. NIX & CO. BANDOENG

THE
PUBLICATION
OF
THE
NATIONAL
BUREAU
OF
STANDARDS
AND
TECHNICAL
SERVICES
DEPARTMENT OF COMMERCE
WASHINGTON, D. C.

20/12 '24 C

NOTULEN

der 9de Algemeene Vergadering

gehouden op 26 JUNI 1933, in de
Technische Hoogeschool te Bandoeng.

AGENDA:

1. Notulen van de 8ste Algemeene Vergadering.
2. Verslag over 1932.
3. Verantwoording over het financieele beheer gedurende 1932 en benoeming van een verificatie-commissie.
4. Voorstel om de periodieke verkiezing van den Wegenraad uit te stellen, opdat, indien tot statuten- en reglementswijziging overgegaan wordt (zie punt 5 der agenda), deze verkiezing op de eerstvolgende algemeene vergadering volgens de nieuw te stellen regels kan plaats vinden.
5. Statuten- en reglementswijziging.
6. Voordracht van ir. W. J. M. Bogaers over enkele punten van het laboratorium-werk der N. I. W. V. (Na afloop der vergadering bezoek aan het laboratorium tot het bijwonen van demonstraties over de behandelde onderwerpen).
7. Wat verder ter tafel zal worden gebracht (zie art. 6 van het Huish. Reglement).

Aanwezig zijn de leden van den Wegenraad:

Gen. Maj. L. C. A. van de Kastele, Inspecteur der Genie, voorzitter; prof. ir. W. H. A. van Alphen de Veer, Hoofd v/h Lab. v. Materiaalonderzoek v/d B. O. W., ondervoorzitter; Jhr. ir. C. Ortt, hoofdingenieur der N. I. W. V., secretaris-penningmeester, benevens ir. J. Adriaanse, Hoofd der Afd. Bruggen en Wegen v/d Prov. Waterstaat v. Midden-Java; ir.

J. T. Bethe, Hoofdingenieur in Algemeenen Dienst der Gemeente Soerabaja; ir. E. Fels, Hoofd der afd. Bruggen en Wegen v/h Dept. der B. O. W.; G. van Galen Last, Hoofd v/d Technischen Dienst der Gemeente Bandoeng; ir. J. W. Haag, Hoofd v/h Dienstvak Weg en Werken der S. S. en T.; ir. J. J. Jonker, Hoofd v/d Prov. Waterstaat van West-Java; J. M. H. Timmermans, Directeur van Gemeentewerken te Batavia; en M. M. F. van Velsen, 1ste secretaris van de Kon. N. I. Motor Club, leden.

Als leden der vereeniging of vertegenwoordigers van donateurs waren voorts aanwezig:

A. H. M. Bake; Mr. P. A. Blaauw, voor de provincie West-Java; P. J. Derks, voor de gemeente Buitenzorg; R. Mohamed Enoch, voor het regentschap Bandoeng; ir. G. S. Goemans, voor het K. I. v. I.; F. D. van Horn, voor de Socony-Vacuum Corporation; ir. J. C. Jelgerhuis Swildens, voor de Mijnbouw- en Cultuurmij. Boeton; ir. W. Lammers, voor de provincie Oost-Java; J. M. de Lange, voor het dept. der B. O. W.; E. J. van Naerssen, voor het Mangkoenegaransche Rijk; J. M. van Oostrom Soede, voor de gemeente Cheribon; mr. J. Pitlo, voor de gemeente Meester-Cornelis; Jhr. ir. G. Schimmelpenninck, voor de Bataafsche Petroleum Mij.; en ir. E. D. Wermuth, voor de provincie Oost-Java.

Voorts waren ter vergadering nog vele belangstellenden geïntroduceerd.

De Voorzitter, gen. maj. L. C. A. van de Kastele, opent te 9 u. v. m. de vergadering.

Spreker heet de aanwezigen welkom, in 't bijzonder de vertegenwoordigers der donateurs, terwijl hij tevens begroet den heer G. van Galen Last, die na zijn terugkeer van buitenlandsch verlof zijn arbeid in den Wegenraad weer aanvaard heeft.

Dan herdenkt de voorzitter het kort vóór de vergadering overleden lid van den Wegenraad ir. A. H. J. Koreman. Hij

schetst zijn verdiensten voor de N. I. W. V. en wijst op de leegte, die zijn verscheiden zal achterlaten.

De vergadering hoort deze woorden staande aan.

Spreker deelt voorts mede, dat de heeren ir. H. Salomonson, ir. J. H. Blok en prof. J. van Gelderen wegens vertrek uit Indië uit den Wegenraad traden en ir. A. R. W. Kerkhoven als lid bedankte. Eerstgenoemde werd vervangen door den heer J. M. H. Timmermans, Directeur van Gemeentewerken te Batavia, terwijl over verdere aanvullingen van den Wegenraad nog nader zal worden gesproken. Spreker uit den dank der N. I. W. V. tegenover de afgetreden bestuursleden. Tevens betuigt hij haar erkentelijkheid tegenover den heer ir. A. Poldervaart, die het lid van Galen Last gedurende zijn afwezigheid heeft willen vervangen, terwijl voorts met groote waardeering herinnerd wordt aan de gastvrijheid, die de Faculteit van Technische Wetenschap tegenover de N. I. W. V. aan den dag legt, waardoor ook deze vergadering wederom in één der localiteiten van de Techn. Hoogeschool kan worden gehouden.

De voorzitter geeft dan in een overzicht der vereenigingsfinanciën aan, dat door rigoureuze bezuiniging der uitgaven, deze van ca. f 51.000 in 1930 tot ca. f 35.000 voor 1933, zijn teruggebracht, hetgeen belangrijk is. De inkomsten liepen echter nog iets meer achteruit, zoodat thans uit het reservefonds moet geput worden. Dank zij de voorzichtige financieele politiek van vroegere jaren is dit mogelijk en kunnen gedurende eenige jaren nadeelige saldi uit dit fonds bestreden worden.

Spreker wijst er echter op, dat men met deze bezuiniging dan ook is gekomen aan een grens en dat, als men met de inkrimping verder gaat, men op een peil zal komen, waarbij de laboratorium- en andere arbeid groote schade zal onder-

vinden. Dit zou voor de bij het vereenigingswerk belanghebbenden, de wegtechnische diensten der overheid, zeker te betreuren zijn. Spreker legt er in dit verband den nadruk op, hoe juist met 't oog op den tegenwoordigen tijd het vereenigingswerk in de eerste plaats gericht is op punten, welke kunnen resulteren in directe bij het wegbeheer praktisch te bereiken bezuinigingen; als zoodanig worden o. m. genoemd: onderzoek naar de mogelijke toepassing van bijzondere asphaltsoorten; naar de waarde van diverse indekmaterialen in verhouding tot de duurzaamheid van de slijtlaag, naar de wijze, waarop door juiste toepassing van oppervlakte-asphalteering de kosten kunnen worden verminderd, enz. Spreker geeft deze opsomming om te doen uitkomen de beteekenis, die het N.I.W.V.-werk voor den wegbeheerder heeft, n.l. niet alleen als zuiver wetenschappelijken arbeid, die in een ver verwijderd tijdstip de wegentechniek wel ten goede zal komen, maar als iets van zeer directe economische waarde, waarbij elke cent, die op de kosten per m² wegoppervlak kan worden bespaard op het uitgavenbudget van dit land honderduizendvoudig kan worden teruggewonnen. Spreker hoopt dan ook, dat de ressorten, die thans nog niet of onvoldoende hiervan doordrongen zijn, meer zullen gaan beseffen, dat de N. I. W. V. als proefstation op wegengebied voor *hen* werkt in *hun* belang en gegevens verzamelt, die hun uitgavenbudget, direct zoowel als in de toekomst, zullen kunnen verminderen, zoodat ook op hen de moreele en praktische verplichting rust dit werk mogelijk te maken.

Spreker zet dan uiteen hoe het bestuur gemeend heeft deze verhouding ook in den opzet der organisatie duidelijker tot uiting te moeten brengen en daartoe een statuten- en reglementswijziging heeft voorgesteld, die op deze vergadering aan de orde zal komen. Hij hoopt, dat deze wijziging voor de algemeene verbreiding van vorengenoemd inzicht bevorderlijk zal zijn.

De voorzitter gaat dan over tot behandeling van de punten der agenda.

1. *Notulen der 8ste algemeene vergadering.*

De voorzitter wijst er op, dat deze in publicatie no. 113 zijn bekendgesteld; opmerkingen dienaangaand werden niet ontvangen.

De notulen worden ongewijzigd goedgekeurd en gearresteerd.

2. *Het jaarverslag 1932.*

Dit verslag wordt zonder nadere opmerkingen goedgekeurd.

3. *Verslag over het financieele beheer in 1932.*

De secretaris-penningmeester, Jhr. ir. C. Ortt, geeft in groote lijnen het verloop der vereenigingsfinanciën aan, voor meer gedetailleerde cijfers verwijzende naar het verslag '32.

Spreker gaat nader in op de reeds door den voorzitter gememoreerde daling in uitgaven en inkomsten. Hij wijst er op, dat, wil het reservefonds in staat zijn gedurende eenige jaren de nadeelige saldi te kunnen opvangen, de verdere achteruitgang in inkomsten tot op het uiterste zal zijn te beperken, daar de ter beschikking staande reserves maar van zeer beperkten omvang zijn.

De vergadering heeft betreffende het financieele beheer geen opmerkingen.

De voorzitter gaat over tot de benoeming van een verificatie-commissie. Spreker betuigt den dank van het bestuur aan de heeren Thijssse en de Ven, die zoo welwillend waren in de verificatie-commissie voor 1931 zitting te nemen, en stelt voor in de thans in te stellen commissie voor het nagaan van de administratie over het jaar 1932 te benoemen:

Dr. ir. L. J. de Ven, hoofdingenieur b/h T. A. bureau van G.B. ;
J. van der Kam, referendaris in dienst van de gemeente
Bandoeng,
welke heeren bereid zijn als zoodanig op te treden.

De vergadering gaat met dit voorstel accoord.

4. *Uitstel van de periodieke verkiezing van den Wegenraad.*

De voorzitter geeft aan, dat met 't oog op de a.s. statuten-wijziging
dit voorstel logisch voorkomt.

De vergadering sluit zich hierbij aan.

De voorzitter doet in aanvulling op dit agendapunt het voorstel,
om, met 't oog op het aftreden van verschillende leden van
den Wegenraad, hetgeen hij in zijn inleiding reeds memo-
reerde, enkele nieuwe leden van dit college te benoemen. In
plaats van ir. J. H. Blok, hoofd van de afdeeling „Wegen,
Bruggen en Gebouwen” bij den Provincialen Waterstaat van
Oost-Java, ware als lid van den Wegenraad te benoemen
zijn opvolger in genoemde functie ir. W. G. G. de Blauw.

Spreeker stelt verder voor als lid van den Wegenraad aan
te zoeken prof. ir. J. J. I. Sprenger, hoogleeraar in de Water-
bouwkunde aan de Techn. Hoogeschool te Bandoeng, er
daarbij op wijzende, dat prof. Sprenger een speciale studie
maakt van bodemonderzoek, een onderwerp, dat ook voor
den wegenbouw van groot belang is, hetgeen zijn lidmaat-
schap van den Wegenraad voor de vereeniging des te meer
waardevol maakt. Voorts verzoekt hij voor het dag. bestuur
machtiging om den opvolger van ir. Koreman bij de gemeente
Semarang als lid uit te noodigen, als deze hiertoe bereid is
en deze benoeming in het belang der N. I. W. V. wenschelijk
blijkt.

De vergadering neemt deze voorstellen een-
stemmig aan,

De heer R. Mohamed Enoch verlaat de vergadering.

5. *Statuten- en reglementswijziging.*

De voorzitter memoreert in een korte inleiding de bedoeling der voorgestelde reglementswijzigingen t.w. het vergrooten van den invloed, welke de bijdragende (overheids)lichamen met behoud van den bestaanden organisatievorm op den gang van zaken in de vereeniging kunnen uitoefenen. Deze (overheids) lichamen, de huidige donateurs, zullen in den gedachten nieuwen opzet de gewone leden der vereeniging worden en stemrecht verkrijgen naar evenredigheid van de grootte hunner bijdrage; de huidige persoonlijke leden, in werkelijkheid hoofdzakelijk abonné's op de publicaties der vereeniging, zullen als donateurs naar het tweede plan verschoven worden.

Het bestuur wenscht de ter goedkeuring voorgelegde ontwerpen geenszins beschouwd te zien als een in alle opzichten voleindigd stuk werk; men is niet verder gegaan dan het aanbrengen van die wijzigingen in de bestaande reglementen, welke met 't oog op het gestelde doel noodzakelijk waren.

Alvorens tot de behandeling dezer ontwerpen over te gaan, wil spreker uiting geven aan de teleurstelling, welke de Wegenraad ondervond, toen dit college slechts enkele dagen vóór deze vergadering moest vernemen, dat één der donateurs zijn eerst aan de vereeniging medegedeelde instemming met de ontwerpen wijzigde en zich bij nader inzien aansloot bij bezwaren, die van andere zijde geuit waren. Is reeds een behandeling der ontwerpen geheel buiten het bestuur om minder vruchtdragend, daar bij de beschouwing van verschillende punten dan niet de vereischte toelichting kan worden verstrekt, nog meer ongewenscht wordt de toestand als de mededeeling van het gewijzigde inzicht zoo laat wordt bericht, dat het den Wegenraad onmogelijk is tijdig op de bezwaren van bepaalde wijzigingsvoorstellen de aandacht te vestigen.

Spreker vraagt, of één der aanwezigen het woord wenscht

tot het houden van algemeene beschouwingen over de nieuwe statuten en reglementen. Daar dit niet het geval is, gaat hij onmiddellijk over tot artikelsgewijze behandeling.

Art. 1. wordt ongewijzigd goedgekeurd zonder beraadslaging en hoofdelijke stemming.

Art. 2. Het voorstel om dit artikel aan te vullen met „te rekenen van 1 November 1924 af” wordt eveneens zonder beraadslaging en hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Art. 3. wordt ongewijzigd goedgekeurd zonder discussie en hoofdelijke stemming.

Art. 4.

De voorzitter deelt mede, dat het bestuur zich kan vereenigen met een door een der donateurs voorgestelde wijziging, ten einde het donateurschap ook voor rechtspersonen te doen open staan. Daartoe wordt voorgesteld in art. 4 sub *d* de woorden „natuurlijke personen” te vervangen door „natuurlijke of rechtspersonen”.

Art. 4 wordt aldus gewijzigd, zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Art. 5.

Met enkele redactioneele wijziging van ondergeschikte beteekenis, bestaande in de toevoeging van de cursief gedrukte woorden, in de navolgende zinsnede van lid 4: „het donateurschap eindigt door overlijden, bedanken, *wegens* wanbetaling of *door* royeering”, wordt dit artikel zonder hoofdelijke stemming en beraadslaging goedgekeurd.

Art. 6.

De heer van Oostrom Soede meent, dat het goed zal zijn een wijziging aan te brengen in dien zin, dat de in art. 6 bedoelde machtiging niet vereischt zal zijn voor hen, die krachtens hun ambt als vertegenwoordiger van een publiekrechtelijk lichaam zijn te beschouwen, b.v. burgemeesters van gemeenten, e.d.

De voorzitter wijst op het bezwaar, dat dan het bestuur bij elke vergadering voor de noodzaak kan worden gesteld, om staande de vergadering uit te maken, of een bepaalde functionaris beschouwd moet worden als de wettige vertegenwoordiger van een publiekrechtelijk lichaam, hetwelk groote moeilijkheden met zich kan brengen. Spreker beveelt daarom den in art. 6 gekozen vorm van handelen ten sterkste aan.

De heer van Oostrom Soede verklaart zich hiermede accoord.

Art. 6 wordt daarop ongewijzigd zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Art. 7.

De heer Blaauw maakt bezwaar tegen lid 4 van dit artikel. Spreker zou het in 't algemeen zeker juister achten, indien in overeenstemming met het karakter der vereeniging, welke door en ten behoeve van de leden, i.c. de wegbeheerders, wordt in stand gehouden, het bestuur uit die leden werd gekozen, en zulks in art. 4 lid 1 werd vastgelegd. De provincie West-Java acht het echter niet dringend noodig zoover te gaan, doch maakt er wel ernstig bezwaar tegen, dat een door de vereeniging gesalarieerd persoon als lid in het bestuur zal kunnen zitting hebben. De bedoeling is blijkbaar geweest de functies van secretaris-penningmeester en die van hoofdingenieur in één persoon te vereenigen. Dit is echter niet bepaald noodig en als zij gescheiden worden is er geen bezwaar het bestuur uit niet-bezoldigde krachten te doen bestaan.

De voorzitter zou het te betreuren vinden als de positie van hoofdingenieur der vereeniging, tevens secretaris-penningmeester, welke positie met de jaren in de organisatie is gegroeid, verbroken zou worden. Spreker wijst er verder op, dat dan de hoofdingenieur tevens niet als lid in het dag. bestuur zal kunnen zitting nemen. Dit brengt praktisch bezwaren met zich. Het dag. bestuur zal met een derde honorair lid moeten worden aangevuld, die mede verantwoordelijk zal zijn voor alles wat van dat bestuur uitgaat, die ook technisch van in adviezen te behandelen materie op de hoogte zal moeten zijn en die ten slotte bereid zal moeten zijn tot veelvuldig vergaderen, als regel in de middaguren. Dergelijke personen zijn niet licht te vinden.

Spreker is van meening, dat het niet raadzaam is, om op grond van zuiver theoretische bezwaren een wijziging in te voeren, indien, zooals hij voorziet, deze tot aanmerkelijke practische moeilijkheden zal leiden.

De heer van Galen Last acht het eveneens uiterst bezwaarlijk een secretaris-penningmeester te vinden, die dit omvangrijke werk con amore zal willen verrichten. Bovendien meent spreker, dat het ongewenscht is de heer Ortt te moeten missen voor de functie van secretaris-penningmeester, waarin hij sinds jaren zoo is ingewerkt.

De voorzitter ziet bovendien nog een zekere, hoewel theoretische, moeilijkheid in de vertegenwoordiging der vereeniging in rechten, welke dan niet meer door spreker en den heer Ortt gevoerd zou kunnen worden. Hij vraagt den heer Blaauw, of deze, in aanmerking nemend de praktische moeilijkheden verbonden aan wijziging, de tegen het ontwerp in te brengen principiele bezwaren werkelijk zoo overwegend acht.

De heer Blaauw gelooft, dat, als men voor het dag. bestuur wel twee honoraire leden kan vinden het ook wel mogelijk zal zijn een derde daartoe te bewegen. Hij bestrijdt de meening van den heer van Galen Last, dat het con amore verrichten

van den arbeid van den secretaris-penningmeester ondoenlijk zal zijn. Deze kan immers in zijn werk worden bijgestaan door den hoofdingenieur, die hem van veel zal kunnen ontlasten.

De voorzitter zegt, dat hij, na gedurende drie en een half jaar met het vereenigingswerk in directe aanraking te zijn geweest, toch wel praktische moeilijkheden vreest bij een dergelijke taakverdeeling. Toen voorheen het voorzitterschap door prof. van Breen bekleed werd, ging alles betrekkelijk gemakkelijk, daar deze door zijn werkring op de T. H. geregeld contact met den heer Ortt had. Toen spreker prof. van Breen opvolgde kwam hierin reeds veel verandering en werd veelvuldig 's middags vergaderen, in gezelschap van prof. van Alphen de Veer, noodzakelijk. Thans nog een derde lid voor het dag. bestuur te vinden zal niet gemakkelijk zijn.

Spreker vraagt zich verder af, welke eigenlijk de groote bezwaren zijn, die aan den voorgestelden toestand verbonden zouden zijn. Men vindt een dergelijk iets toch in veel vereenigingen, b.v. Kon. Inst. v. Ingenieurs, Nirta, enz., waar overal de secretaris een vergoeding voor zijn arbeid geniet.

De heer van Oostrom Soede onderschrijft geheel de meening van den heer van Galen Last en kan geen bezwaar zien in salarieering van den secretaris-penningmeester; hij zou in 't algemeen de rechtspositie van dezen functionaris beter geregeld willen zien en meent, dat bij de tegenwoordige redactie de positie niet genoeg vast ligt.

De voorzitter wijst er op, dat dit verder gaat dan de thans besproken moeilijkheid; hij verzoekt andere leden der vergadering hun inzicht ter zake te willen kenbaar maken.

De heer Wermuth wijst er op, dat z.i. als het bestuur eens niet wordt herkozen het toch wenschelijk is, dat de hoofdingenieur in zijn functie gehandhaafd kan blijven.

De voorzitter beaamt dit; bij de voorgestelde redactie is dit ook mogelijk, daar de combinatie der beide functies daarin niet dwingend is voorgeschreven.

- De heer Blaauw zegt, dat men niet mag vergeten, dat bij de huidige reorganisatie het karakter der vereeniging een principieele wijziging ondergaat. Het wordt een vereeniging *van* publiek-rechtelijke lichamen en daarin past een regeling als voorgesteld niet. Daarom hoopt spreker, dat een wijziging als door hem namens West-Java voorgebracht zal worden aangenomen.
- De voorzitter maakt uit de uiteenzettingen op, dat als de beide functies niet door één persoon werden vervuld, er dan ook bezwaren zouden zijn tegen een vergoeding voor den secretaris-penningmeester.
- De heer de Lange meent, dat in loondienst zijn bij de vereeniging en bestuurslidmaatschap inderdaad principieel onvereinigbaar geacht moeten worden; een matige vergoeding aan een bestuurslid is echter z.i. nog niet als loondienst te beschouwen. Spreker zal, indien praktische bezwaren zich tegen de doorvoering van dat overigens juiste beginsel verzetten, er niet op staan het principieele standpunt te blijven vasthouden.
- De heer Lammers stelt voor art. 7 lid 4 te schrappen.
- De voorzitter gelooft niet, dat daarmee aan het verlangen van den heer Blaauw is voldaan.
- De heer Blaauw stelt hierop voor in lid 4 te bepalen, dat personen, die deel uitmaken van den Wegenraad, niet bezoldigd kunnen worden.
- De heer de Lange meent ook, dat bij een functie-verdeeling zooals de heer Blaauw zich voorstelt, het werk niet onmogelijk zal worden.
- De voorzitter vreest praktisch niet onaanzienlijke bezwaren. Daar geen nieuwe argumenten worden voorgebracht brengt hij eerst het schrappen van lid 4 van art. 7 in stemming.
- Dit wordt met 17 tegen 5 stemmen en (2 onthoudingen) verworpen.
- Art. 7 wordt daarop ongewijzigd zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Art. 8.

De heer Blaauw maakt bezwaar tegen het stemrecht der eere- en bestuursleden, aangezien hun gezamenlijk stemmenaantal niet onbelangrijk is. Dit is immers ongeveer gelijk aan het totaal stemmenaantal van alle regentschappen in West-Java. Het stemrecht der eere- en bestuursleden steunt op de traditie der vereeniging, doch in den nieuwen opzet dient men het te laten vallen. Vooral na het goedkeuren van het vorige artikel heeft spreker er bezwaar tegen, dat in de algemeene vergadering de bezoldigde secretaris-penningmeester stemrecht zal hebben.

De voorzitter acht het niet juist aan bestuursleden, die bij uitstek deskundig zijn, in zaken de vereeniging betreffende, het stemrecht te onthouden, indien daaraan geen ernstige bezwaren zijn verbonden. Er wordt op vergaderingen der vereeniging slechts zelden gestemd. Heden is dit voor het eerst. Als het in de toekomst plaats vindt zal het wel over de begroting zijn en dat is juist een punt, waarover in 't bijzonder de bestuursleden met kennis van zaken kunnen oordeelen. T.o.v. het stemmen-aantal wijst spreker op het groote aantal van deze stemmen, dat het Gouvernement en de provincies elk met slechts één vertegenwoordiger zullen kunnen uitbrengen. Het bestuur zou eventueel bereid zijn in zooverre aan de gebleken wenschen tegemoet te komen, dat den bezoldigten secretaris-penningmeester stemrecht onthouden zou worden, ofschoon spreker ook hiertoe feitelijk geen overwegende reden ziet. In vertegenwoordigende raden e.d. wordt toch ook wel gestemd over eigen positie.

De heer Lammers merkt op, dat de bestuursleden door de algemeene vergadering gekozen worden; zij zijn dus in zekeren zin de vertrouwens-personen der leden en dit zou er voor pleiten hun wel stemrecht toe te kennen.

De heer Jelgerhuis Swildens informeert, of een bestuurslid naast zijn

eigen persoonlijke stem ook als vertegenwoordiger van een lid nog meerdere stemmen zal kunnen uitbrengen.

De voorzitter antwoordt bevestigend.

De heer Blaauw zegt gaarne te gelooven, dat ook in het vervolg wel niet vaak gestemd zal worden, doch dat het hier gaat om een principieel zuiver standpunt te verkrijgen. De vereeniging bestaat dóór en vóór de leden en deze behooren dus op de algemeene vergadering te beslissen.

De voorzitter meent, dat naast de gewone leden de bestuursleden ook als belanghebbenden beschouwd kunnen worden, de gewone leden dragen financieel bij in den arbeid, de tweede door het beschikbaarstellen van hun kennis en werkkraft. Het ware zeker billijk hiermede rekening te houden. Spreker legt er den nadruk op, dat als het inderdaad slechts gaat om een theoretisch zuiver standpunt hij het jammer zou vinden alleen aan deze theorie het stemrecht, en dus tegenover de buitenwereld ook eenigermate de positie van de leden van den Wegenraad, op te offeren.

De heer Lammers doet het voorstel alleen aan den bezoldigten secretaris-penningmeester het stemrecht te onthouden.

De voorzitter zegt, dat een dergelijke regeling door het bestuur aanvaard kan worden. Spreker brengt eerst in stemming het voorstel van West-Java om aan eere- en bestuursleden het stemrecht in de algemeene vergadering te onthouden.

Dit wordt met 20 tegen 2 stemmen (2 onthoudingen) verworpen.

De voorzitter vraagt dan, of het voorstel van den heer Lammers, alleen den secretaris-penningmeester geen stemrecht te geven, ondersteund wordt.

Dit blijkt bij meerdere leden van den vergadering het geval te zijn.

De voorzitter stelt voor dan lid 4 van art. 8 te lezen als volgt:
„Stemrecht hebben de vertegenwoordigers der gewone leden

benevens de eere- en bestuursleden met uitzondering van den secretaris-penningmeester, indien deze als zoodanig bezoldiging geniet ten laste der vereeniging dan wel tevens een bezoldigde betrekking bij de vereeniging bekleedt”.

Dit aldus gewijzigde lid wordt met 11 tegen 11 stemmen en de stem van den voorzitter vóór goedgekeurd (2 onthoudingen).

Art. 8 wordt daarop als gewijzigd zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Art. 9, 10 en 11 worden ongewijzigd goedgekeurd zonder beraadslaging en hoofdelijke stemming.

De heer de Lange geeft aan, dat, hoewel art. 11 der statuten praktisch niet te wijzigen is (zonder tot ontbinding der vereeniging over te gaan) hij er op meent te moeten wijzen, dat z.i. in lid 2 van dit artikel instede van „Technische Hoogeschool” eigenlijk gelezen zou moeten worden: „den Lande”, hetgeen de voorzitter beaamt.

De nieuwe statuten als in bovenstaanden zin gewijzigd worden daarop zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De voorzitter brengt vervolgens aan de orde de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp *Huishoudelijk Reglement*.

Art. 1 wordt ongewijzigd goedgekeurd zonder beraadslaging en hoofdelijke stemming.

Art. 2.

De heer Ahmad Atmadja, gecommiteerde van den Regentschapsraad van Tasikmalaja, pleit voor vermindering van het bedrag der min. contributie, teneinde regentschappen het toetreden als lid gemakkelijker te maken.

- De heer van Oostrom Soede meent, dat het niet mogelijk is overheidslichamen aan den betalingstermijn te binden, welke in de laatste alinea van lid 1 wordt genoemd, aangezien betaling eerst kan geschieden, nadat de begrooting is goedgekeurd.
- De voorzitter erkent eenig bezwaar, doch wijst er op, dat natuurlijk bij de toepassing toch steeds soepel te werk zal worden gegaan.
- De heer Pitlo meent, dat tegen zulk een betaling geen begrootings-technisch bezwaar bestaat; er worden meer uitgaven gedaan vóór de begrooting is goedgekeurd.
- De heer Blaauw wijst er ten deze op, dat met het aanvaarden van het lidmaatschap eener vereeniging een overheidslichaam een privaatrechtelijke verplichting op zich neemt, waarvan de nakoming niet van de al of niet goedkeuring der begrooting afhankelijk kan worden gesteld.
- De heer van Oostrom Soede verklaart zich tevreden gesteld.
- De heer Blaauw pleit als vertegenwoordiger der prov. West-Java voor een min. contributie van f 250.—
- De opvatting van Gedeputeerden van West-Java is, dat met de aanvaarding van het lidmaatschap dezer vereeniging de financieele bijdrage het karakter verliest eener subsidie, derhalve de financieele consequenties van dat lidmaatschap op de wegebegrooting behooren te drukken. Indien men thans een organisatie van en voor de publiekrechtelijke lichamen heeft, dan behooren deze ook de verantwoording voor de instandhouding er van op zich te nemen. En indien geen behoorlijk bedrag voor het doel kan worden afgezonderd, dan moet het betreffende ressort ook geen zeggenschap in de vereeniging toegekend krijgen, maar kan eventueel als donateur optreden. Op grond van deze overweging is West-Java vóór verhooging der min.- contributie.
- De voorzitter licht toe, dat de wijziging in den organisatievorm der vereeniging mede ten doel had een zekerder basis te

verschaffen voor wat betreft de middelen der organisatie. Deze meerdere zekerheid zou echter duur gekocht zijn, indien zij tot een belangrijke vermindering dier inkomsten of ook tot algeheel afzijdig blijven der kleinere ressorten (regentschappen) zou leiden. Het is te vreezen, dat zulks bij een te hoog gestelde min. contributie het geval zou zijn. Ofschoon het bestuur zeker van meening is, dat getracht moet worden die kleinere ressorten voor een meer daadwerkelijke en in goede verhouding tot de belangrijkheid hunner wegnuitgaven staande deelname aan de N.I.W.V. te winnen, en het dus ook in de bedoeling ligt deze leden geleidelijk aan tot verhooging hunner bijdragen te animeeren, lijkt het in het materieel belang der vereeniging geboden de grenzen voorloopig zoo laag mogelijk te stellen.

- Aan den heer Ahmad Atmadja antwoordt spreker, dat naar het inzicht van het bestuur een bijdrage van f 50,— reeds zeer laag is, ook voor verreweg de meeste regentschappen.
- De heer Blaauw kan zich na deze uiteenzetting vereenigen met de handhaving der min. contributie op f 50,— op voorwaarde, dat geleidelijk aan naar een billijke verhooging zal worden gestreefd. Spreker trekt zijn voorstel tot verhooging van het min. bedrag in en verlangt geen stemming over het artikel.
- De heer Ahmad Atmadja is overtuigd van het nut van samenwerking der regentschappen met de N.I.W.V. Wel kan men voor minder dan f 50,— donateur worden, doch een regentschap zal toch zeker het lidmaatschap prefereeren. Spreker stelt daarom voor de min. contributie op f 25,— te brengen.
- De heer Lammers bestrijdt zulks. Hij wijst er op, dat de regentschappen toch reeds relatief zeer weinig bijdragen. Het regentschap van den heer Ahmad Atmadja heeft 400 km weg en betaalt f 50,—, terwijl de provincie Oost-Java met 3000 km weg f 7500,— geeft.
- De voorzitter sluit zich bij deze woorden geheel aan en legt er den nadruk op, dat f 50,— als min. contributie laag is en

slechts noodgedwongen gehandhaafd wordt. Spreker vraagt, of het voorstel tot verlaging van het minimum aanhangers in de vergadering vindt.

Daar dit niet het geval is wordt het niet verder behandeld.

Art. 2 wordt daarna ongewijzigd goedgekeurd zonder hoofdelijke stemming.

Art. 3 wordt door den voorzitter toegelicht. Het wordt daarna ongewijzigd goedgekeurd zonder beraadslaging en hoofdelijke stemming.

Art. 4 en 5 eveneens.

Art. 6.

De heer Ahmad Atmadja stelt n.a.v. lid 1 van dit artikel de vraag, of men bereid is ook donateurs in de gelegenheid te stellen kosteloos advies in te winnen.

De voorzitter ziet daartegen geen principieel bezwaar.

De heer de Lange is er tegen in het onderhavige artikel onder het hoofd „van de leden”, een eventueele bepaling aangaande de „donateurs” op te nemen.

De heer Adriaanse is principieel tegen het geven van kosteloos advies aan niet-leden, wanneer de min. contributie reeds zoo laag gesteld is. Spreker vindt uitsluiting der donateurs van kosteloos advies nuttig, teneinde Locale Ressorten te eerder te brengen tot opvoering hunner bijdrage ter verkrijging van het lidmaatschap.

Art. 6 wordt na deze bespreking ongewijzigd goedgekeurd zonder hoofdelijke stemming.

Art. 7 wordt ongewijzigd goedgekeurd zonder beraadslaging en hoofdelijke stemming.

Art. 8.

De heer van Oostrom Soede acht het ongewenscht, dat de leden, dus publiekrechtelijke lichamen, geroyeerd zouden kunnen worden. De voorzitter beaamt zulks en zegt, dat royeering van een publiekrechtelijk lichaam uit den aard van de zaak ook wel nimmer noodig zal kunnen zijn. Spreker wijst er echter op, dat behalve publiekrechtelijke lichamen ook andere rechtspersonen lid kunnen zijn. Men zou wel een bepaling kunnen maken bij het royement, die t. o. v. deze twee categorieën onderscheid maakt, maar spreker prefereert het reglement niet al te zeer uit te breiden. De heer van Oostrom Soede verklaart zich met deze toelichting voldaan.

Art. 8 wordt ongewijzigd goedgekeurd zonder hoofdelijke stemming.

Art. 9, 10, 11, en 12 worden ongewijzigd zonder beraadslaging en hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Art. 13.

De voorzitter doet bij de behandeling van dit artikel het voorstel lid 4 te wijzigen door den eersten zin te lezen als volgt: „De voorzitter doet ter vergadering mededeeling van ingekomen voorstellen, bedoeld in het 3de lid van dit artikel”.

De heer Blaauw merkt op, dat amendementen, welke ook als voorstellen zijn te beschouwen, volgens het derde en vierde lid van dit artikel dus ook tijdig zouden moeten zijn ingediend om voor behandeling in aanmerking te komen. Waar zulks wel niet de bedoeling zal zijn geweest, stelt spreker voor een nieuw vierde lid op te nemen, luidende: *art. 13 lid 4*: „De voorzitter kan voorstellen, niet vreemd aan de orde van den dag, onmiddellijk in behandeling doen nemen”. Het oude lid 4 ware te nummeren 5.

De voorzitter kan zich met deze redactie vereenigen.

Art. 13 wordt als gewijzigd goedgekeurd zonder hoofdelijke stemming.

Art. 14 wordt goedgekeurd zonder beraadslaging en hoofdelijke stemming.

Art. 15.

De voorzitter doet vooreerst mededeeling van de volgende wijzigingen en aanvullingen, welke het bestuur na dienaangaande ontvangen opmerkingen bij nader inzien in het ontwerp-art. zou wenschen te zien aangebracht. De eerste zin van lid 1 ware te lezen: „Behoudens het bepaalde in lid 1 van art. 11 der statuten worden beslissingen ter algemeene vergadering genomen met gewone meerderheid van stemmen. Toe te voegen ware een nieuw lid 4, luidende: „Bij alle stemmingen worden blanco-stemmen beschouwd als niet uitgebracht”.

De heer van Oostrom Soede is het in lid 1 gemaakte onderscheid tusschen *gewone* en *volstreckte* meerderheid van stemmen niet duidelijk.

De heer Blaauw wenscht eveneens nadere toelichting op dit punt. De voorzitter licht toe, dat het onderscheid tusschen *gewone* en *volstreckte* meerderheid van stemmen doelt op een mogelijke stemmenverdeeling bij beslissingen, waarbij drievoudige keuze bestaat. Gewone meerderheid zal dan zijn: meer dan een der beide andere groepen en *volstreckte* meerderheid: de helft plus één. Gewone en *volstreckte* meerderheid zullen dus bij beslissingen met een twee-voudige keuze dezelfde zijn. Spreker is er persoonlijk vóór dit onderscheid, dat is overgenomen uit het bestaande reglement, te laten vallen en alleen te spreken van *volstreckte* meerderheid en stelt voor deze wijziging in art. 4 lid 1 alsnog in te voeren.

De heer Lammers is het hiermede eens.

De heer Ahmad Atmadja acht de bestaande redactie beter.

De heer van Oostrom Soede stelt voor, art. 15 lid 2 in dier voege te wijzigen, dat stemming over personen uitsluitend schriftelijk

met gesloten briefjes kan geschieden; de zinsnede „tenzij de vergadering anders beslist”, zou dan moeten vervallen.

De voorzitter wijst op het bezwaar, dat dan beslissingen nooit meer bij acclamatie kunnen worden genomen.

De heer van Oostrom Soede trekt na deze toelichting zijn voorstel in.

Art. 15 wordt vervolgens met de door den voorzitter aangegeven wijzigingen zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Art 16.

De heer Blaauw wijst in verband met art. 16 sub c op het onjuiste in het verleenen van stemrecht in de algemeene vergadering aan de bestuursleden.

De voorzitter kan hiermede niet instemmen. Hij acht het vanzelfsprekend, dat bij homologatie van tusschentijdsche aanvullingen in de algemeene vergadering de leden van den Raad niet medestemmen, zoodat zij dus geen invloed uitoefenen op de bekrachtiging van een benoeming, welke zij zelf hebben gedaan.

De heer Blaauw zegt, dat, hoewel hij nog geen voorstel tot wijziging wil indienen, hij toch de regeling betreffende tusschentijdsche aanvulling van den Wegenraad niet ten volle bevredigend acht. Spreker vraagt, waarom het werken met door de algemeene vergadering benoemde plaatsvervangende bestuursleden zoo bezwaarlijk geacht wordt.

De voorzitter is er van overtuigd, dat deze werkwijze voor leden van het dag. bestuur praktisch onmogelijk zal blijken te zijn. Het lidmaatschap van het dag. bestuur is geen sinecure en het zal steeds moeilijk vallen personen te vinden, die in staat en bereid zijn hunne krachten aan deze taak te geven; onder die omstandigheden moet het duidelijk zijn, dat het de voorkeur verdient ten tijde van het ontstaan der vacature naar de dan beschikbare, voor de verdere vervulling der functie meest geschikte persoon om te zien, in stede van jaren vooruit den

vasten plaatsvervanger te benoemen. De tusschentijdsche aanvulling met daaropvolgende bekrachtiging door de algemeene vergadering is dus wel de aangewezen methode om den rechten man op de rechte plaats te krijgen.

Voor wat betreft de leden van den Wegenraad is tusschentijdsche aanvulling in de meeste gevallen zeker minder urgent en een wijziging, als door den heer Blaauw gewenscht, zou hier eerder mogelijk zijn. Men dient echter te bedenken, dat ook bij deze regeling men de bezwaren, die men tegen tusschentijdsche benoemingen heeft, niet geheel ontloopt. Ook bij het instituut van plaatsvervangende leden zal de algemeene vergadering, als die een nieuw lid van den Wegenraad benoemt in de plaats, die reeds maanden door het plaatsvervangende lid is waargenomen, dit plaatsvervangende lid min of meer voor het hoofd stooten, een geste, die men juist vreest bij niet-homologatie van een tusschentijdsche benoeming. Spreker bepleit daarom het zelfaanvullingsrecht ook voor de leden van den Wegenraad te behouden, daar ook hier op deze wijze de beste vervulling der bestuursfuncties het meest gewaarborgd is.

De heer Blaauw vraagt, of art. 17 lid 2 dan geen moeilijkheden kan opleveren, doordat het ruimte laat voor de opvatting, dat verkiezing van dag. bestuursleden uitsluitend door de algemeene vergadering geschiedt.

De voorzitter meent van niet, doch is vóór wijziging, indien meerdere leden het inzicht van den heer Blaauw mochten deelen.

De heer van Oostrom Soede stelt voor, de voorzitter van den Wegenraad door de leden van dit college uit hun midden te doen verkiezen.

De voorzitter wijst er op, dat het juist de bedoeling van het ontwerp is geweest dit recht aan de algemeene vergadering te laten, hetgeen hij wenschelijk blijft vinden. De leden moeten beslissen, wie aan het hoofd der vereeniging zal staan.

De heer Lammers stelt in verband met de opmerking van den

heer Blaauw vóór, het zekere voor het onzekere te nemen en art. 17 lid 2 aldus te wijzigen: „De voorzitter, de ondervoorzitter en de secretaris-penningmeester worden in hun functie verkozen, behoudens het bepaalde in art. 23 lid 1 van dit reglement”.

De voorzitter wenscht dit amendement nog eenigszins uit te breiden, teneinde thans geheel duidelijk te zijn. Hij stelt voor lid 2 te lezen als volgt: „De voorzitter, de ondervoorzitter en de secretaris-penningmeester worden door de algemeene vergadering in hun functies verkozen, behoudens tusschentijsdsche aanvulling als bedoeld in art. 23 lid 1”.

De heer De Lange acht dit strikt genomen niet noodig, aangezien art. 16 sub c ten deze volkomen duidelijk is.

De heer Blaauw licht toe, in welke verhouding uit juridisch oogpunt de beide artikelen (17 lid 2 en 23 lid 1) tot elkaar staan.

Art. 16 wordt daarop, als door den voorzitter gewijzigd, zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Art. 17.

De heer van Oostrom Soede stelt voor, uit art. 17 lid 2 de woorden „en de secretaris-penningmeester” weg te laten en een nieuw lid 3 in te lasschen luidende: „De secretaris-penningmeester is nevens zijn bestuurslidmaatschap in vasten dienst der vereeniging; zijn salaris en rechtspositie worden door den Wezenraad geregeld, op welke regeling de goedkeuring der e.v. algemeene vergadering wordt geëischt”.

De heer van Galen Last merkt op, dat bedoelde functionaris eigenlijk meer hoofdingenieur dan secretaris-penningmeester is; hij acht het beter als op de volgende algemeene vergadering door het bestuur een voorstel ter zake wordt gedaan.

De voorzitter wil een dergelijk voorstel gaarne toezeggen.

De heer van Oostrom Soede kan hiermede genoegen nemen en neemt zijn amendement terug.

De heer Adriaanse meent, dat een voorstel, als door den heer van Oostrom Soede gedaan, niet overeenstemt met hetgeen in art. 7 sub 4 der statuten is opgenomen. Wel acht hij het gewenscht, dat de rechtspositie van het geheele personeel van de vereeniging (dus niet alleen van den secretaris-penningmeester) geregeld wordt door de algemeene vergadering en zou een afzonderlijk artikel van die strekking opgenomen willen zien.

De voorzitter meent, dat een dergelijk voorstel wel wat verder reikt dan het hem op het oogenblik wenschelijk lijkt te gaan, daar de consequenties daarvan niet in eens zijn te overzien. Het lijkt spreker daarom beter zich thans niet te binden en e.e.a. door het bestuur in overweging te doen nemen, waarna dit een voorstel aan de algemeene vergadering kan doen.

De heer Adriaanse gaat hiermede accoord.

Art. 17, met lid 2 gewijzigd als door den voorzitter aangegeven, worden daarop zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Art. 18 en 19 worden zonder beraadslaging en hoofdelijke stemming ongewijzigd goedgekeurd.

Art. 20.

De voorzitter geeft aan, dat in lid 2 het cijfer 4 vervangen moet worden door 4 en 5, in verband met de bij art. 13 plaats gehad hebbende wijziging.

Art. 20 wordt daarop met deze wijziging zonder beraadslaging en hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Art. 21 wordt ongewijzigd eveneens zonder meer goedgekeurd.

Art. 22.

De voorzitter stelt voor in lid 1, in analogie met art. 15, de uitdrukking „gewone meerderheid” te vervangen door „volstrekte meerderheid” en aan dit lid den zin toe te voegen: „Blanco stemmen worden beschouwd als niet uitgebracht”.

De heer Lammers brengt n. a. v. het feit, dat de belangrijke correspondentie betreffende de reglementswijzigingen, welke het dag. bestuur met het College van Gedeputeerden van West-Java voerde, aan andere provincies onbekend bleef, de wenschelijkheid ter sprake om de notulen van Wegenraads-vergaderingen meer algemeen bekend te stellen.

De voorzitter ziet in de bekendstelling der volledige notulen wel bezwaren. Hij deelt mede, dat in de jongste Raadsvergadering reeds besloten werd in 't vervolg de gehouden besprekingen in een résumé samen te vatten, dat den leden e. a. belanghebbenden ter inlichting zal kunnen dienen.

De heer Lammers stelt dit op prijs en meent dat het goed is zulk een gedragslijn ook reglementair vast te leggen.

De voorzitter kan zich hiermede vereenigen en stelt daarom voor art. 22 aan te vullen met een derde lid, te lezen als volgt: „Beslissingen van den Wegenraad benevens die beslissingen van het dagelijksch bestuur, welke naar het oordeel van dit college voor de leden van belang zijn, zullen aan alle leden worden bekend gemaakt”.

Art. 22 wordt vervolgens aldus aangevuld zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Art. 23.

De heer van Oostrom Soede stelt voor, ter vermijding van complicatie lid 2 van art. 23 te wijzigen in: „Hij die tusschentijds is benoemd, treedt af op het tijdstip, waarop degene, in wiens plaats hij is benoemd, zou moeten aftreden”.

De voorzitter neemt deze wijzigingen gaarne over.

Art. 23 wordt daarop aldus gewijzigd zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

De voorzitter brengt de kwestie ter sprake, of de Wegenraad bij schriftelijke stemming buiten vergadering beslissingen zal mogen nemen, hetgeen eventueel in het huishoudelijk reglement uitdrukkelijk zou kunnen worden vastgelegd.

Een desbetreffende bepaling wordt door de vergadering niet noodzakelijk geacht.

Art. 24 wordt zonder beraadslaging en hoofdelijke stemming ongewijzigd goedgekeurd.

Art. 25.

De voorzitter deelt mede, dat het bestuur voorstelt om in lid 1 het woord „gevestigd” te vervangen door „aanwezig”.

De heer Blaauw verklaart, desgevraagd, dat aan gebruik van het woord „gevestigd” hem in het onderhavige geval geen bezwaar verbonden schijnt.

De heer van Oostrom Soede stelt voor in analogie met art. 24 in art. 25 lid 1 de woorden „te Bandoeng” te vervangen door „in of nabij Bandoeng”.

De heer Blaauw stelt daarop een meer logisch gedachte redactie van lid 1 voor, n.l.: „De voorzitter wordt bij ontstentenis of afwezigheid vervangen door den ondervoorzitter. Deze wordt bij ontstentenis of afwezigheid vervangen door het oudst in jaren zijnde lid van den Wegenraad, dat in of nabij Bandoeng gevestigd is”.

Art. 25 wordt vervolgens, aldus gewijzigd, zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Art. 26, 27 en 28 worden ongewijzigd zonder discussie en hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Het huishoudelijk reglement wordt daarna met de daarin ter vergadering aangebrachte wijzigingen en aanvullingen zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De voorzitter dankt de vergadering voor hare medewerking, welke het mogelijk gemaakt heeft dit agendapunt in een vlot tempo af te werken. Spreker deelt mede, dat de gewijzigde statuten thans aan den Gouverneur-Generaal ter goedkeuring zullen worden aangeboden. Het is echter niet uitgesloten, dat het verleenen van die goedkeuring zal worden afhankelijk gesteld van het aanbrengen van redactioneele veranderingen van ondergeschikten aard. Ten einde in dit geval niet gedwongen te zijn tot een volgende algemeene vergadering te moeten wachten, verzoekt spreker de vergadering het dagbestuur te willen machtigen zulke wijzigingen zoo noodig aan te brengen.

Deze machtiging wordt bij acclamatie verleend.

De voorzitter stelt voor om aleer gepauzeerd wordt nog punt 7 der agenda te behandelen en vraagt, of één der aanwezigen nog een vraag te stellen, of een mededeeling te doen heeft. Hij verleent het woord aan den heer Derks, wethouder der gemeente Buitenzorg.

De heer Derks informeert naar de mogelijkheid der toepassing van teer voor den wegenbouw hier te lande en zou gaarne zien, dat de N.I.W.V. ter zake van voorlichting diende, daar het spreker toeschijnt, dat dit, in vergelijking met asphalt, goedkoopere materiaal voor verbetering van kampongwegen goede diensten zal kunnen bewijzen.

De ondervoorzitter, prof. van Alphen de Veer, wijst er op, dat teer aanvankelijk bij de opkomst van het snelverkeer hier te lande voor de verbetering van wegen zeer veel is toegepast, doch later geheel door het asphalt is verdrongen. In den laatsten tijd worden er van de zijde der teer-producenten, de gas-

fabrieken, weder pogingen gedaan, om nieuwe afzetgebieden te vinden voor dit materiaal, hetgeen geleid heeft tot besprekingen en advies-aanvragen bij de N.I.W.V. en het Lab. der B. O. W., waaromtrent wellicht t.z.t. nadere mededeelingen zullen kunnen worden gedaan.

De voorzitter schorst dan, daar geen der aanwezigen meer het woord verlangt, de vergadering om te kunnen pauzeeren.

P a u z e.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan den ondervoorzitter, prof. van Alphen de Veer, ter inleiding van de voordracht van den heer ir. W. J. M. Bogaers.

De ondervoorzitter beschrijft de algemeene richtlijnen, welke bij den arbeid in het Lab. der N.I.W.V. worden gevolgd.

Spreker duidt aan, dat, als zoo dadelijk de heer Bogaers o.a. over onderzoek omtrent sheetasphalt zal spreken, men dit niet moet beschouwen als voortvloeiend uit belangstelling voor dit materiaal an sich, maar meer als een eerste etappe in het voor den wegenbouw hier te lande thans van zoo groot belang zijnde onderzoek omtrent mogelijke verbetering van oppervlakte-asphalteeringen en andere goedkoope slijtlagen. Daar de uit deze lagen te verkrijgen monsters te klein zijn of te heterogeen om als basis voor laboratoriumwerk te dienen, is het gewenscht daarbij uit te gaan van een regelmatig materiaal, dat toch typisch uit dezelfde bestanddeelen bestaat, n.l. een mengsel is van fijne minerale stof en asphalt. Verwacht mag dus worden, dat een betere kennis van zulke mengsels zal medewerken tot een juister inzicht in de gewone asphalt-huid der oppervlakte-behandeling.

Voordracht Ir. Bogaers ¹⁾

¹⁾ De stof dezer voordracht zal, nader aangevuld, binnenkort in een publicatie worden bekendgesteld.

Een levendig applaus vertolkt de waardeering der aanwezigen voor deze korte doch interessante voordracht.

De voorzitter dankt den spreker voor zijn lezing en wijst er op, hoe de uit de vergadering gebleken appreciatie de belangstelling voor het behandelde onderwerp aantoont. Spreker noodigt de aanwezigen uit na den afloop der vergadering de demonstraties in het laboratorium bij te wonen. De voorzitter sluit dan, niets meer aan de orde zijnde, te 1.15 u. de vergadering, met een woord van dank voor de opkomst en betoonde belangstelling.
